

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoVS/7/2024
Identifikačné číslo spisu:	9523100045
Dátum vydania rozhodnutia:	11.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:9523100045.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu, JUDr. Martina Bargela, JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Pribělského, PhD. v trestnej veci obžalovaného Ing. B. X., pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 11. novembra 2024 v Bratislave o sťažnosti obžalovaného Ing. B. X. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. augusta 2024, sp. zn. 5 Tost 20/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje napadnuté uznesenie v časti týkajúcej sa sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Juraja Klimenta.

Podľa § 32 ods. 3, ods. 5 písm. d) Trestného poriadku a z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Trestného poriadku sudca Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Juraj Kliment je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania vo veci obžalovaného Ing. B. X., vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 13T/1/2023, pre pomer k obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi.

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) napadnutým uznesením podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol, že sudcovia najvyššieho súdu JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Peter Štíft nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania vo veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost 20/2024.

Podstata námietky zaujatosti obžalovaného sa týka negatívneho pomeru menovaných sudcov k jeho obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi, ktorý má spočívať v ich účasti na rozhodovaní o väzbe Mgr. Mareka Paru v inej veci, nakoľko Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) nálezom zo 7. marca 2024, sp. zn. I. ÚS 74/2023, vyslovil porušenie základných ľudských práv sťažovateľa Mgr. Mareka Paru okrem iného z dôvodu, že senát 5T najvyššieho súdu sa vôbec nezaoberal relevantnými dôvodmi pre vylúčenie sudcu JUDr. Juraja Klimenta z rozhodovania v danej veci pre jeho pomer k Mgr. Marekovi Parovi. Obžalovaný v tejto súvislosti poukázal na vyjadrenie JUDr. Juraja Klimenta o tzv. zdvihnutom prste pri ústnom odôvodňovaní vzatia Mgr. Mareka Paru do väzby, ktoré nadväzovalo na

konštatovanie tohto sudcu o existujúcom trende kriminalizácie vyšetrovateľov, prokurátorov a sudcov.

Negatívny pomer sudcu JUDr. Juraja Klimenta k obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi má zakladať aj to, že: (i) sa pri ústnom odôvodnení uznesenia v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tost-š 2/2022 k obžalovanému Ing. B. X. prihovoral so slovami, že každý si zodpovedá sám za výber svojho obhajcu, (ii) nezdraví obhajcu Mgr. Mareka Paru, resp. nereaguje na jeho pozdrav, (iii) na každý prejav Mgr. Mareka Paru reaguje averzne, (iv) v rozpore s prezumpciou nevinu spútaním do pút nechal pred médiami verejne prezentovať Mgr. Mareka Paru ako vinného a (v) pred inými osobami sa vyjadroval o Mgr. Marekovi Parovi spôsobom, ktorý vyvoláva pochybnosť o jeho nestrannosti.

Sudcu JUDr. Juraja Klimenta má podľa obžalovaného vylučovať i to, že súčasťou spisu sa stali prepisy zvukových záznamov, ktoré sa týkajú namietanej zákonnosti poskytovania benefitov spolupracujúcemu obvinenému - kľúčovému svedkovi Ing. X. U. prokurátorom JUDr. Ondrejom Repom, PhD., ktorý je synovcom sudcu JUDr. Juraja Klimenta.

Sudcovia JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Peter Štíft v tejto veci sami oznámili svoju zaujatosť avšak z iných ako obžalovaným vyššie zhrnutých dôvodov (aktívnej účasti Mgr. Mareka Paru ako poradcu predsedu vlády na tlačovej konferencii predsedu vlády a ministra spravodlivosti, ktorej predmetom bola kritika rozhodovacej činnosti senátu 5T najvyššieho súdu, v rámci ktorej odznali viaceré osobné výhrady voči namietaným sudcom), no najmä v užšom rozsahu, než aký podľa obžalovaného mali uplatniť s ohľadom na im známe skutočnosti vyplývajúce z nálezu ústavného súdu zo 7. marca 2024, sp. zn. I. ÚS 74/2023. Obžalovaný to považuje zo strany senátu 5T najvyššieho súdu za opätovný prejav nevôle akceptovať rozhodovaciu prax ústavného súdu. Obžalovaný sa nestotožňuje s tvrdením JUDr. Juraja Klimenta, že jeho reakcia na túto tlačovú konferenciu bola zdržanlivá, nakoľko verejne vyzval generálneho prokurátora, aby konanie Mgr. Mareka Paru posúdil z hľadiska spáchania trestného činu. Svoju zaujatosť títo sudcovia podľa obžalovaného oznámili z dôvodu, aby dosiahli také rozhodnutie, ktoré by následne interpretovali spôsobom, že otázka ich zaujatosti bola komplexne posúdená.

Obžalovaný poukázal na uznesenia najvyššieho súdu z 21. augusta 2024, sp. zn. 2 TdoVS 2/2024 a 2 TdoVS 3/2024, vydané v inej veci, v ktorej bol sudca JUDr. Juraj Kliment na rovnakom argumentačnom základe vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania pre pomer k obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi.

Obžalovaný v sťažnosti proti uzneseniu najvyššieho súdu zo 14. augusta 2024, sp. zn. 5 Tost 20/2024, uviedol, že od vydania uznesení najvyššieho súdu z 21. augusta 2024, sp. zn. 2 TdoVS 2/2024 a 2 TdoVS 3/2024, nedošlo k žiadnej pozitívnej zmene medzi sudcom JUDr. Jurajom Klimentom a Mgr. Marekom Parom, pričom najmä prístup menovaného sudcu má byť k jeho obhajcovi i naďalej veľmi nepriateľský až nenávisťný. Sudca JUDr. Juraj Kliment neprejavil záujem o normalizáciu ich vzťahov, ba práve naopak, meno jeho obhajcu úskočne použil 18. septembra 2024 na svoju obhajobu v disciplinárnom konaní vedenom proti jeho osobe na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 32D/16/2023. Sudca JUDr. Juraj Kliment v tomto konaní zároveň vypovedal, ako sa s ďalšími členmi senátu, JUDr. Dušanom Szabóom a JUDr. Petrom Štíftom, v trestnej veci obžalovaného, vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost 28/2023, dohodli na spoločnom postupe, ako zabrániť obžalovanému podaniu námietky zaujatosti prostredníctvom obhajcu Mgr. Mareka Paru na sudcu JUDr. Juraja Klimenta s odôvodnením, aby tým zabránili námietkovému „kolotoču“.

Nenávisťné vyjadrenia JUDr. Juraja Klimenta na Mgr. Mareka Paru podľa obžalovaného preukazujú osoby (Mgr. H. L., T. R., L. W. a T. W.), ktoré s ním prichádzali do kontaktu a nemajú dôvod v tejto veci klamať. Čestné vyhlásenia týchto osôb obžalovaný priložil k svojej sťažnosti.

Obžalovaný poukázal na časť odôvodnenia nálezu ústavného súdu zo 7. marca 2024, sp. zn. I. ÚS 74/2023, podľa ktorého ak boli na adresu Mgr. Mareka Paru nie jednorazovo a pred viacerými osobami použité výrazy ako „mafán, mafiánsky advokát“ alebo že „ničí svedkyňa život“, prípadne iné veľmi negatívne vyjadrenia, tak tieto predstavujú potenciál pre vyslovenie pochybnosti o nezaujatosti sudcu, a

to minimálne s ohľadom na tzv. teóriu zdania.

Obžalovaný ďalej uviedol, že bol sám svedkom toho, ako sudca JUDr. Juraj Kliment na verejnom zasadnutí konanom 18. marca 2022 v tejto veci neopätoval pozdrav jeho obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi, dával najavo opovrhnutie jeho osobou a po skončení verejného zasadnutia sa naňho (obžalovaného; pozn.) obrátil a odporučil mu zmenu obhajcu.

Slovný a písomný spôsob odôvodnenia uznesenia senátu najvyššieho súdu zo 16. apríla 2018, sp. zn. 5To/6/2017, ktorému predsedal JUDr. Juraj Kliment a ktoré sa týkalo inej trestnej veci iných obžalovaných, ktorých zastupoval Mgr. Marek Para, je podľa obžalovaného potrebné tiež vnímať ako prejav nenávisťi voči jeho obhajcovi v podobe urážania a ponižovania.

Obžalovaný z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a sám rozhodol podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku o vylúčení sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta z vykonávania úkonov trestného konania vo veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost 20/2024.

Iný senát najvyššieho súdu [§ 32 ods. 5 písm. d) Trestného poriadku, § 18 ods. 1 veta druhá zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov] po zistení, že sťažnosť obžalovaného spĺňa všetky formálne podmienky, preskúmal v súlade s § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia ako i konanie jemu predchádzajúce a dospel k záveru, že podaná sťažnosť je sčasti dôvodná.

Nad rámec všeobecných východísk týkajúcich sa (ne)zaujatosti sudcu, ktoré sú súčasťou napadnutého uznesenia, sťažnostný senát ohľadne pomeru sudcu k obhajcovi podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku uvádza, že medzi týmito osobami pri plnení ich pracovných úloh, najmä plynutím času a početnosťou úkonov, pri ktorých sa stretávajú, celkom prirodzene vznikajú pracovné vzťahy, ktoré môžu vyústiť do prejavov kolegiality alebo neprívetivosti. Pokiaľ tieto prejavy, resp. vzťah nedosiahne určitú kritickú úroveň - prerastajúcu do úzkeho osobného priateľstva alebo nevraživosti, od sudcu sa očakáva schopnosť udržať si odstup od podobných neželaných vplyvov na výkon jeho funkcie. Pri rozhodovaní o námietke zaujatosti je preto potrebné individuálne skúmať povahu a intenzitu prejavov medzi sudcom a osobami uvedenými v § 31 ods. 1 Trestného poriadku, pričom vylúčenie úradnej osoby z vykonávania úkonov trestného konania je opodstatnené, ak ich vzťah z objektívneho hľadiska vzbudzuje rozumnú pochybnosť, či si dotknutý sudca dokáže v konaní udržať požadovaný odstup. Pritom platí, že kvalita a hĺbka ich vzťahu sa časom môže meniť.

Nižšie priblížené negatívne prejavy sudcu JUDr. Juraja Klimenta voči obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi vo svojom súhrne nadobúdajú rozmer, ktorý z objektívneho hľadiska aktuálne vyvoláva opodstatnenú pochybnosť, či sudca JUDr. Juraj Kliment dokáže vystupovať nestranne pri vykonávaní úkonov trestného konania v tejto veci.

V prvom rade treba poukázať na vyjadrenia sudcu JUDr. Juraja Klimenta počas ústneho odôvodňovania uznesenia najvyššieho súdu z 2. mája 2022, sp. zn. 5 Tost-š 10/2022, ktorým bol Mgr. Marek Para ako obvinený vzatý do väzby.

Sudca JUDr. Juraj Kliment vtedy uviedol, že: „opätovné otvorenie tohto vyšetrovania je taký odkaz všetkým tým osobám a odkaz v tom, že žiaden skutok do budúcnosti nezostane nevyšetrený a rovnako nezostane prípadne nevyvodená konkrétna zodpovednosť konkrétnych osôb. Zároveň je to zdvihnutý prst všetkým tým osobám, ktoré by chceli v tomto trende pokračovať.“

Pokiaľ sa v napadnutom uznesení (na s. 19) uvádza, že: „vyjadrenie o zdvihnutom prste (...) sa netýkalo osoby Mgr. Mareka Paru, ale tretích osôb“, sťažnostný senát poukazuje na nález ústavného súdu zo 7. marca 2024, sp. zn. I. ÚS 74/2023, ktorým bolo vyslovené porušenie práv sťažovateľa Mgr. Mareka Paru okrem iného uznesením najvyššieho súdu zo 6. júna 2022, sp. zn. 2 TdoVS 2/2022, ktorým bola zamietnutá sťažnosť Mgr. Mareka Paru proti uzneseniu najvyššieho súdu z 2. mája 2022, sp. zn. 5 Tost-

š 10/2022, o nevyklúčení sudcu JUDr. Juraja Klimenta, v ktorom (55. bode) je zvýraznená potreba kontextuálneho chápania citovaného výroku tým spôsobom, že: «Pokiaľ sudca posielal verejnosti odkaz, ktorý sám označil ako „zdvihnutý prst“, logicky a rozumne sa dá vyhodnotiť táto situácia jedine tak, že sa javí (teória zdania), že touto nie zdržanlivou formuláciou vo veci, ktorú predmetný senát prejednával, obsahujúcou varovanie (výstrahu) ostatným, oslabuje zdanie, že dokáže predmetnú trestnú vec posúdiť nestranné. Rovnako neexistuje rozumný predpoklad, prečo by sa obsah tohto vyhlásenia nemal vzťahovať aj na sťažovateľa, keďže (nadväzujúc nielen na vecný, ale aj na časový kontext veci) išlo práve o jeho trestnú vec, ktorú predmetný senát v tom čase riešil, a ktorého najvyšší súd (na rozdiel od špecializovaného trestného súdu, pozn.) zoberal do väzby. Osobitne je potrebné upozorniť aj na skutočnosť, že išlo o vyjadrenie, ktorým príslušný sudca komentoval rozhodnutie senátu, a ktoré nenašlo miesto v odôvodnení samotného napadnutého uznesenia (čo sudca sám neskôr vysvetľoval). Išlo teda o akési komentovanie kontextu veci (bezprostredne dokonca nesúvisiace s prebiehajúcim procesným úkonom súdu, ktorým bolo rozhodovanie o väzbe) a nie o výlučne zdržanlivé, vecné a odborné odôvodnenie rozhodnutia po jeho vyhlásení.»

Napriek tomu, že citované vyjadrenie sudcu JUDr. Juraja Klimenta sa týkalo inej trestnej veci a súviselo s porušením prezumpcie nevinoty, a preto by sa mohlo zdať, že sa jeho význam neprenáša do tejto veci a už vôbec nie v situácii, ak v nej Mgr. Marek Para vystupuje v pozícii obhajcu, v kontexte s ďalšími skutočnosťami zapadá do záveru o negatívnom postoji sudcu JUDr. Juraja Klimenta k obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi.

Bez povšimnutia neostali ani vyhlásenia Mgr. H. L., L. W., T. W. a T. R., z ktorých vyplýva, že sa pred nimi mal sudca JUDr. Juraj Kliment opakovane a v podstate zhodne vyjadrovať o Mgr. Marekovi Parovi ako o mafiánskom advokátovi, mafiánovi a v tejto súvislosti mal odhovárať Mgr. H. L. od spolupráce s ním s odôvodnením, že si tým pošpiní meno a získa označenie mafiánskej právničky, resp. zničí život.

Potrebu zaoberať sa dotknutými vyhláseniami zdôraznil ústavný súd v už citovanom náleze (bodoch 48. a 49.) zo 7. marca 2024, sp. zn. I. ÚS 74/2023, keď uviedol, že: «...pokiaľ by boli na adresu sťažovateľa (Mgr. Mareka Paru; pozn.) použité výrazy ako „mafián“, „mafiánsky advokát“ alebo že „ničí svedkyňa život“, prípadne aj iné „veľmi negatívne veci“, pričom takéto vyjadrenia mali byť prednášané nie jednorázovo, ale opakovane a pred viacerými osobami v dlhšom časovom období minimálne v rokoch 2015 - 2018 (...), nemožno takéto prednesy považovať za „nie ... natoľko expresívne a ani osobné, aby ho diskvalifikovali z konania a rozhodovania v tejto veci“, ako k tomu dospel najvyšší súd. Ak by sa tieto vyjadrenia potvrdili, ich intenzita a príkrosť by manifestovali potenciál vyslovenia pochybností o nezáujatosti predmetného sudcu, minimálne s ohľadom na kritériá testu tzv. teórie zdania (...) prednesené výroky ipso facto majú z ústavnoprávneho hľadiska potenciál predstavovať kvalifikovaný dôvod na vylúčenie osoby z vykonávania úkonov trestného konania...»

Sudca JUDr. Juraj Kliment k tejto časti námietky zaujatosti uviedol, že jemu pripisované vyjadrenia o Mgr. Marekovi Parovi sa nezakladajú na pravde a že Mgr. H. L. videl dvakrát v živote. Prvýkrát, keď si ako študentka vysokej školy prišla do jeho kancelárie na najvyššom súde na prosbu jej otca podpísať knihu týkajúcu sa kauzy Cervanová a druhýkrát v súvislosti s trestnou vecou obžalovaného W. T. W., otca Mgr. H. L., pozná z videnia, keďže si dlhé roky so svojím bratom, L. W., prenajímali priestory v dome nachádzajúcom sa oproti jeho nehnuteľnosti, pričom s T. W. teraz ani v minulosti neudržiaval žiadny relevantný kontakt. T. R. pozná, nakoľko s ním v minulosti prichádzal do osobného styku, keď sa ich deti zúčastňovali rôznych turnajov. Sudca JUDr. Juraj Kliment uviedol, že vo vzťahu k týmto osobám si nie je vedomý žiadnych nenávisťných prejavov k obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi.

Na podklade uvedených skutočností nie je možné prijať spoľahlivý záver o obsahu rozhovorov sudcu JUDr. Juraja Klimenta s Mgr. H. L., T. W., L. W. a T. R., nakoľko každá z dotknutých strán ho interpretuje rozdielne. Najvyšší súd si pritom uvedomuje riziká spojené s vylúčením sudcu na základe nepodložených a sudcom popretých tvrdení tretích osôb. V tomto prípade však nie je sporné, že k osobnému kontaktu medzi týmito osobami došlo, pričom ani sudca JUDr. Juraj Kliment nevyklúčil, že by

sa ich rozhovor týkal osoby Mgr. Mareka Paru; v tejto súvislosti uviedol len toľko, že si subjektívne nie je vedomý negatívnych prejavov voči jeho osobe. Berúc do úvahy celkový kontext posudzovanej veci, pochybnosť o nestrannosti sudcu JUDr. Juraja Klimenta k Mgr. Marekovi Parovi, ktorú aj týmto spôsobom predostrel obžalovaný, nebola celkom vyvrátená, resp. má reálny základ, čo minimálne tiež oslabuje zdanie nestrannosti sudcu JUDr. Juraja Klimenta.

Poskytovanie právnych služieb obhajcom je založené na dôvere medzi advokátom a jeho klientom, pričom súdu spravidla neprináleží hodnotiť kvalitu činnosti obhajcu v trestnom konaní (výnimku v tomto smere predstavuje oslobodenie od povinnosti obhajovania podľa § 43 Trestného poriadku). V tomto ohľade je neprípustné, aby sa sudca vyjadroval k dôvodom, ktoré obvineného viedli k zvoleniu si konkrétneho obhajcu a nimi dohodnutej obhajobnej taktiky, ak táto neprekračuje hranice zákona (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 19. novembra 2008, sp. zn. 3 Tdo 1291/2008).

Z požadovanej zdržanlivosti vo vyjadreniach sudcu sa z tohto dôvodu vymyká kritické hodnotenie postupu obhajcu Mgr. Mareka Paru v trestnej veci obžalovaných Ing. T. W., PhD. a prof. Ing. P. W., CSc., ktorej predsedal JUDr. Juraj Kliment, a to v odôvodnení uznesenia najvyššieho súdu zo 16. apríla 2018, sp. zn. 5 To 6/2017, v ktorom sa uvádza: „Skutočnosť, že títo obžalovaní taktiež nevyužili možnosť konania o dohode o vine a treste, treba pripísať skôr prehnaným ambíciám zo strany niektorých zvolených obhajcov. Títo vo veciach s jednoznačnou dôkaznou situáciou nepochopiteľne trvajú na obhajobe, ktorá obžalovaných skôr poškodzuje, ako im pomáha. Rovnako tou tak bolo v posudzovanej trestnej veci, kedy obžalovaní Ing. T. W., PhD. a prof. Ing. P. W., CSc. navyše na poslednú chvíľu svojou obhajobou poverili obhajcu Mgr. Mareka Paru, ktorého obhajobou docielili len a len oddialenie právoplatného rozhodnutia o veci, pretože iný výsledok (zamietnutie odvolania) za tejto dôkaznej situácie sa ani nedal očakávať. Namiesto je potom aj otázka, či išlo o účelne vynaložené náklady zo strany obžalovaných pri takomto spôsobe obhajoby a jeho výsledku.“ Tento neprímeraný prejav sudcu mal pritom pôvod výlučne v činnosti Mgr. Mareka Paru ako obhajcu.

Napriek tomu, že samotné neopätovanie pozdravu nestačí na vylúčenie sudcu z konania a rozhodovania vo veci, vzájomné nezdravenie sa v tomto prípade dokresľuje negatívny vzťah medzi sudcom JUDr. Jurajom Klimentom a obhajcom Mgr. Marekom Parom.

Naproti tomu z vyjadrenia sudcu JUDr. Juraja Klimenta ako disciplinárne stíhaného pred Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky, v konaní vedenom pod sp. zn. 32D/16/2023, že o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu z 21. septembra 2023, sp. zn. 13T/1/2023, v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost 28/2023, rozhodli urýchlene, aby tým predišli námietkovému „kolotoču“, nemožno a priori vyvodiť záver o nepriateľskom vzťahu jednotlivých členov senátu či už k obhajcovi alebo v danom konaní stíhanému obžalovanému, a to už len so zreteľom na predmet konania (rozhodnutie o sťažnosti proti uzneseniu o nevyklúčení sudkyne súdu prvého stupňa) a fakt, že najvyšší súd rozhodol až 14 dní po predložení veci.

Pokiaľ ide o zvyšné dôvody, ktoré majú podľa obžalovaného preukazovať negatívny pomer sudcu JUDr. Juraja Klimenta k obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi (subjektívne pociťovanie averzného prístupu k Mgr. Marekovi Parovi či negatívne hodnotenie kvality ním poskytovanej obhajoby v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost-š 2/2022), tieto ostali v rovine tvrdenia obžalovaného. Najvyšší súd ich z tohto dôvodu ako aj s ohľadom na povahu svojho rozhodnutia vyhodnotil ako neopodstatnené, resp. nadbytočné.

Najvyšší súd k námietke týkajúcej sa prokurátora JUDr. Ondreja Repu, PhD. odkazuje na závery prijaté v jeho skoršom uznesení z 8. marca 2022, sp. zn. 1 TdoVS 1/2022. K obsahu prepisov zvukových záznamov, ktoré sa týkajú konania menovaného prokurátora a v tejto súvislosti obžalovaným zdôrazňovanou potrebou skúmania zákonnosti benefitov poskytnutých spolupracujúcej osobe Ing. X. U., najvyšší súd uvádza, že ide o rozhovor tretích osôb, pričom v konaní podľa § 567t ods. 1 Trestného poriadku súd nevyhodnocuje okolnosti, za ktorých došlo k poskytnutiu benefitov spolupracujúcej osobe, ani ich zákonnosť či primeranosť, ale posudzuje výlučne to, či prokurátor v určenej lehote doplnil

náležitosti obžaloby podľa § 235 Trestného poriadku, t. j. či došlo k jej doplneniu o uvedenie poskytnutých benefítov spolupracujúcej osobe (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47/2024).

Pokiaľ obžalovaný odvodzuje zaujatosť sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta samotným nálezhom ústavného súdu zo 7. marca 2024, sp. zn. I. ÚS 74/2023, a teda skutočnosťou, že ním bolo vyslovené porušenie práv sťažovateľa Mgr. Mareka Paru okrem iného väzobným uznesením, na ktorého vydaní sa podieľali títo sudcovia, predmetná námietka nespadá pod žiadnu z kategórií dôvodov na vylúčenie sudcu podľa § 31 Trestného poriadku, a preto by o nej v súlade s § 32 ods. 6 Trestného poriadku nebolo potrebné vôbec konať. Ako už bolo uvedené v napadnutom uznesení (s. 18 až 19), odlišnosť právnych názorov v určitej otázke medzi všeobecným súdom a ústavným súdom nemôže viesť k záveru o dôvodnosti vylúčenia sudcu z vykonávania úkonov trestného konania v konkrétnej veci. Uvedené platí, aj pokiaľ ide o rozdielnosť názorov medzi úradnou osobou a stranou konania v identifikovaní dôvodov na vylúčenie tejto úradnej osoby.

Z doplnení námietky zaujatosti i podanej sťažnosti vyplýva, že obžalovaný do nej počal aj skutočnosť, pre ktorú v tejto veci obsahovo zhodným spôsobom oznámili svoju zaujatosť sudcovia JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Peter Štíft z dôvodu ich reakcie na tlačové konferencie predsedu vlády a ministra spravodlivosti, ktorých sa aktívne zúčastnili obhajca Mgr. Marek Para, zároveň člen poradného zboru predsedu vlády, ako aj poslanec PaedDr. O. R., ktorý je otcom Mgr. L. R., ktorý v tejto veci v minulosti tiež ako obhajca zastupoval obžalovaného a s ktorým je podľa medializovaných informácií v príbuzenskom pomere.

Rozhodovacia činnosť súdov, obzvlášť najvyšších súdnych autorít, je často objektom verejného záujmu a s tým spojených nezriedka nenáležitých vyjadrení zosobňujúcich sa u dotyčného sudcu, resp. senátu. Medializované výstupy viacerých osôb vrátane vrcholných politikov k rozhodovacej činnosti senátu 5T najvyššieho súdu v tomto ohľade nie sú objektívne spôsobilé založiť dôvod na vylúčenie sudcu, nakoľko v opačnom prípade by osočovanie sudcov vo verejnom priestore mohlo viesť k ich účelovému nahradeniu. Naproti tomu oprávnené pochybnosti o nestrannosti sudcu môže založiť jeho prehnaná reakcia na takéto prejavy (pozri rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Chmelíř proti Českej republike zo 7. júna 2005, č. 64935/01).

Sudcovia JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Peter Štíft zhodne uviedli, že v nadväznosti na tieto tlačové konferencie listami z 22. apríla 2024 informovali podpredsedníčku Európskej komisie, ktorá má v pôsobnosti otázky spravodlivosti, Európsku sieť súdnych rád a Medzinárodnú asociáciu sudcov s cieľom upozorniť na existenciu odôvodnenej obavy, že výkonná a zákonodarná moc sa usiluje chrániť určité osoby, ktoré sú trestne stíhané a niektoré aj odsúdené, priamym politickým nátlakom a vyhrázaním sa vybraným sudcom vrátane disciplinárneho stíhania za ich rozhodovaciu činnosť. Sudca JUDr. Juraj Kliment osobitne uviedol, že médiám na ich žiadosť v nadväznosti na tieto tlačové konferencie poskytol stanovisko v znení: „Považujem vyhlásenie predsedu vlády Slovenskej republiky ako aj poslanca Gašpara, ktorý je trestne stíhaný, za priamy, ničím nepodložený útok na nezávislosť súdnej moci. Nevieam o tom, že by v inom štáte Európskej únie označili politici, ktorí vládnu, sudcov najvyššieho súdu, bez právoplatných súdnych rozhodnutí, za súčasť zločineckej skupiny. Preto vyzývam všetkých kompetentných, predsedu najvyššieho súdu, súdnu radu, národnú radu ako aj všetkých sudcov Slovenskej republiky, aby sa dôrazne ohradili voči takému bezprecedentnému vyhrázaníu sa sudcom najvyššieho súdu. A je na generálnom prokurátorovi, aby uvážil, či v takých vyhláseniach a osočovániach nedochádza k páchaniu trestného činu.“

Sťažnostný senát k tomu uvádza, že reakcia sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta neprekročila hranice prípustnej zdržanlivosti, nie je osobná a ani spojená s akoukoľvek formou reálneho postihu. Z jej obsahu navyše vyplýva, že je adresovaná predstaviteľom politickej moci a nie obhajcovi Mgr. Marekovi Parovi.

Z týchto dôvodov jednomyselne rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.